

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosova

AUTORITETI RREGULLATOR PËR SHËRBIMET E UJIT
REGULATORNI AUTORITET ZA USLUGE VODE
WATER SERVICES REGULATORY AUTHORITY

Monitorimi i Investimeve Kapitale të KRU “Hidroregjioni-Jugor” sh.a Prizren – Viti 2022

Zbatimi i listës së projekteve të investimeve kapitale të aprovuara gjatë procesit
tarifor 2022-2024 për vitin 2022

Prishtinë, gusht 2023

Përmbajtja

1. Hyrje	4
2. Investimet e aprovuara për KRU Hidroregjioni-Jugor	5
3. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave	5
4. Monitorimi i listës së investimeve kapitale.....	7
5. Konkluzione.....	11
6. Rekomandime	11

1. Hyrje

Me qëllim të monitorimit të investimeve kapitale të aprovuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, komfor mandatit ligjor, ARRU ka realizuar takime në të gjitha KRU-të, për të vlerësuar nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2022.

Takimet janë realizuar ndaras me secilën KRU, përkatësisht takimet janë mbajtur me zyrtar të Departamentit Teknik dhe të Departamentit të Financave të KRU-ve, për të diskutuar listën e projekteve të aprovuara me procesin tarifor dhe nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2022.

Monitorimi i zbatimit të investimeve kapitale nga Departamenti i Tarifave të ARRU është e ndërlidhur edhe me auditimin e të dhënave që ka bërë paraprakisht Departamenti i Performancës. Si vlera të besueshme të investimeve të realizuara janë marrë të dhënat nga procesi i auditimit të të dhënave, të shpërndara sipas kategorive të Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator.

Më datë 24.05.2023, është mbajtur takimi në zyrat e KRU, ku të pranishëm nga ana e ARRU-së, ishin:

Refik Ramaj	Udhëheqës i departamentit të tarifave.
Vehbi Duraku	Analist për asete dhe investime kapitale.

Nga KRU në këtë takim ishin:

Zenel Zeneli	Kryeshef Ekzekutiv
Arianit Ukaj	Drejtor Teknik
Fadil Berisha	Zyrtar për raportim dhe plan të biznesit
Hysni Ahmeti	Menaxher i Departamentit Rajonal për Konsumatorë

Ky raport merr për bazë të dhënat e realizuara nga KRU për vitin 2022 në bazë të shënimeve të marra gjatë procesit të auditimit të të dhënave si dhe krahason të dhënat e projekteve të investimeve kapitale, sipas BPRR, duke vlerësuar statusin e realizimit të tyre në bazë të të dhënave të marra gjatë takimit dhe dokumenteve përcjellëse të dërguara nga KRU-të përmes e-mailit.

2. Investimet e aprovuara për KRU Hidroregjioni-Jugor

Procesi tarifor (2022-2024), bartës i të cilit është ARRU, ka një komponentë tejet të rëndësishme që janë investimet kapitale që KRU-të planifikojnë t'i realizojnë gjatë periudhës tre vjeçare. Lista e investimeve kapitale pastaj shpërndahet në kategori të caktuara sipas Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator dhe si e tillë ka ndikim të drejtpërdrejtë në lartësinë e tarifës, rrjedhimisht edhe në të ardhurat e KRU.

ARRU ka pranuar Listën e Investimeve Kapitale të realizuara nga KRU. Duke qenë se Plani i Menaxhimit të Aseteve nuk është finalizuar ende nga KRU, për të arsyetuar këtë listë të investimeve, KRU sipas udhëzimeve të ARRU, për secilin projekt të propozuar ka përgatitur një arsyetim, pjesën përshkuese si dhe para masën dhe para llogarinë për projektet e listuara.

Pas pranimit të aplikacionit tarifor, ARRU mbështetur në parimet bazë për përballeshmërinë e faturës nga ana e konsumatorit dhe për të ruajtur nivelin e shërbimit të KRU-së, ka bërë ndërhyrje në vlerat e projekteve të investimeve kapitale prej burimeve vetjake. Këto ndërhyrje në tekstin e më poshtëm përkufizohen me shprehjen "Rregullimet nga ARRU". Në disa raste janë shtuar vlera të investimeve kurse në raste tjera janë zbritur vlera të investimeve.

Këto rregullime u janë dërguar KRU-së të cilës u është kërkuar që të dërgojnë e listën e azhurnuar komfor ndërhyrjeve nga ARRU. Listën e azhurnuara KRU-ja nuk e ka dërguar në ARRU, e cila gjë e ka vështirësuar analizën e realizimit të investimeve sipas projekteve.

3. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave

Ekipi i ARRU-së për auditimin e të dhënave, pas takimit të mbajtur në KRU, ka marrë të dhënat e realizuara të investimeve kapitale nga moduli i kontabilitetit. Ato investime të cilat kanë qenë të regjistruara në modul të kontabilitetit, të cilat, njëherësh, plotësojnë kriteret për t'u regjistruar në kontabilitet, janë njohur nga ARRU si investime të realizuara për periudhën përkatëse, në këtë rast për vitin 2022.

Për nevoja të krahasimit, në tabelën vijuese do të paraqiten shumat e investimeve kapitale, të ndara sipas kategorive, ku do të jenë investimet e aprovuara nga ARRU dhe pastaj shumat e realizuara nga KRU. Realizimi i investimeve të planifikuara është bërë ndaras për investimet e financuara nga KRU dhe ndaras për investimet e financuara nga grantet (Donacionet).

Tabela 1. Investimet në shërbimet e ujësjellësit

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grantet	Financuar nga KRU	Grantet
Resurse dhe trajtim	Infrastrukturë	Përteritje	0.0	403,982.0	4,171.0	0.0
		Rritje	79,200.0	12,515,375.0	18,666.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	10,000.0	20,000.0	77,491.0	10,000.0
		Rritje	97,000.0	537,500.0	8,357.0	0.0
Distribuem	Infrastrukturë	Përteritje	210,000.0	4,481,500.0	216,743.0	12,990.0
		Rritje	85,000.0	8,071,358.0	18,005.0	93,000.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	10,008.0	0.0
		Rritje	0.0	0.0	107,201.0	20,928.0
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	16,603.0	0.0
		Rritje	100,000.0	170,000.0	116,817.0	0.0
Totali			581,200.0	26,199,715.0	594,062.0	136,918.0

Tabela 2. Investimet në shërbimet e ujërave të ndotura

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grante	Financuar nga KRU	Grante
Grumbullim	Infrastrukturë	Përteritje	65,000.0	1,312,000.0	4,247.2	
		Rritje	2,000.0	3,930,000.0		
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	130,000.0	0.0		
		Rritje				
Trajtim ujërave ndotura	Infrastrukturë	Përteritje	0.0	15,150,000.0		
		Rritje				
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje			1,498.3	
Trajtim i Llumit	Infrastrukturë	Përteritje				
		Rritje				
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje				
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje			614.4	
Totali			197,000.0	20,392,000.0	6,359.9	0.0

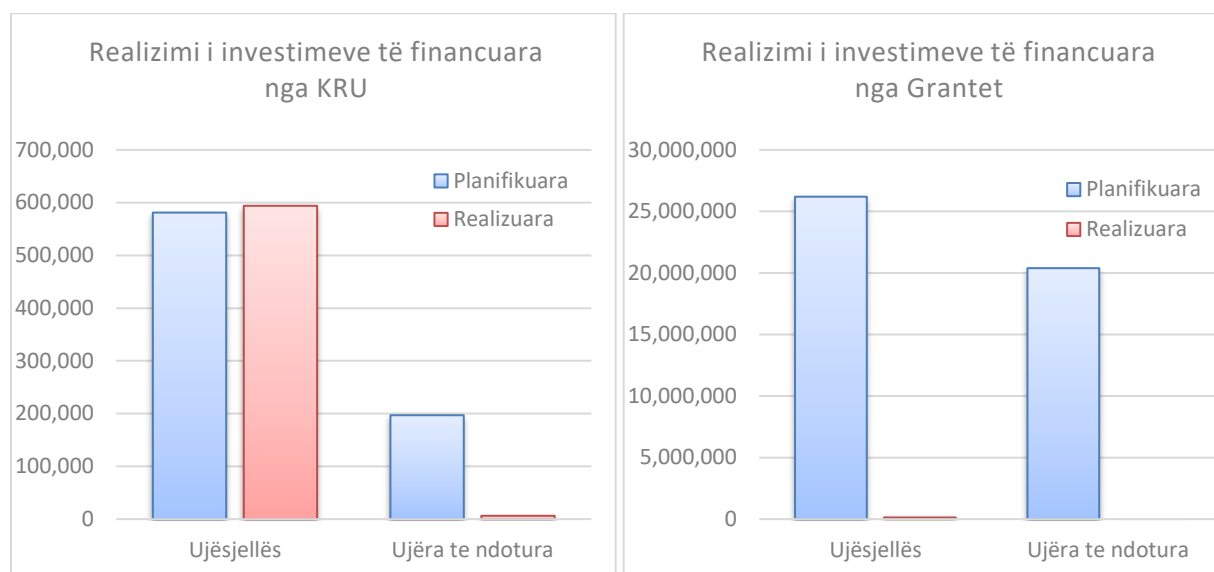

Figura 1. Grafiku i krahasimit të realizimit të investimeve të financuara nga KRU dhe nga Grantet

Prej burimeve të financimit nga KRU, në total KRU-ja ka planifikuar 778,200 € prej të cilave ka realizuar 600,422 €, apo shprehur në përqindje ka realizuar 77.16 % të investimeve.

Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU, ka planifikuar 46,591,715€, prej të cilave i ka realizuar 136,918€, apo shprehur në përqindje ka realizuar 0.29% të investimeve.

Meqë investimet e realizuara nga tarifa janë synim i monitorimit të ARRU-së, monitorimi i investimeve në këtë proces nuk ka marrë për bazë projektet një nga një nga grantet.

4. Monitorimi i listës së investimeve kapitale

Monitorimi i Listës së Investimeve Kapitale konsiston në verifikimin e projekteve të dorëzuara nga KRU sipas Listës, e cila si e tillë, përveç emrit të projektit ka edhe dokumentin mbështetës me përshkrim, arsyetim, para masë dhe para llogari të projektit të caktuar.

Ekipi nga ARRU ka diskutuar dhe vlerësuar implementimin e projekteve sipas Listës së investimeve me përfaqësuesit e KRU, prej nga ka marrë informacione rreth statusit aktual për secilin projekt.

Në tabelën 3 dhe 4 janë paraqitur ndaras lista e projekteve për shërbimeve të ujit nga ato për shërbimet e ujërave të ndotura. Në kolonën e fundit janë komentet e ARRU-se, të marra gjatë takimit, mbi gjendjen në të cilën ndodhet secili projekt.

LISTA E PROJEKTEVE TË INVESTIMEVE KAPITALE DHE STATUSI I REALIZIMIT TË TYRE

Tabela 3. Statusi i projekteve në shërbimet e ujësjellësit të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
a	Përtëritja e infrastrukturës			
1	Rehabilitimi I rrjetit te ujësjellësit ne Rr. Bingenit	50,000	0	Ky projekt nuk është përfunduar fare. Disa projekte janë hequr të cilat janë konsideruar se nuk mund të realizohen.
2	Rehabilitimi I rrjetit te ujesjellesit ne Rr. Kosova	35,000	0	Këtë projekt e ka mbuluar tërësisht Kuvendi Komunal i Prizrenit. KRU-ja nuk ka pa participu. Përveç aspektit teknik.
3	Rehabilitimi I rrjetit te ujesjellesit ne Rr. Trepca	20,000	49,254.96	Ky projekt është përfunduar, është bërë pranimi teknik dhe është regjistruar në modul të kontabilitetit.
4	Ndrrimi rrjetit te ujesjellesit nga materiali ACC ne PE per qytetin e Prizrenit , Rikonstrukcioni dhe zonimi I rrjetit shperndares perfshire dhe moniterimin frekuent te variablave	20,000	97,802	Ky projekt është me kompleks. Është kontraktuar një firmë për punë të përziera, të cilat shërbimi operativ i KRU-se nuk mund ti kryej. Projekti është i shpërndarë ne disa pozicione. Me mjete vetanake janë te shpenzuara 115,406.43 EUR.
5	Rehabilitimi i rrjetit të ujësjellësit në Rr. Filip Shiroka	20,000	0	Ky projekt nuk është përfunduar fare. Disa projekte janë hequr të cilat janë konsideruar se nuk mund të realizohen. Vlerat e tyre janë bartur ne projekte te tjera te KRU-se.
6	Rehabilitimi i rrjetit të ujësjellësit në fshtatin Peqan para futjes nën menagjimin e kompanisë	20,000	n/a	Është projekt që po realizohet konform marrëveshjes me Komunën e Suharekës. Punimet kanë filluar në fund të vitit 2022 dhe do të vazhdojnë edhe përgjatë vitit 2023.
7	Rehabilitimi i rrjetit të ujësjellësit në fshtatin Muhlan para futjes nën menagjimin e kompanisë	5,000	0	Ky projekt nuk ka filluar pasi që i njëjti është menduar të jetë me bashkëfinancim me Komunën. Komuna nuk ka filluar ne këtë drejtim dhe i njëjti fshat nuk është aktualisht brenda mbulimit te KRU-se me shërbime.
8	Rehabilitimi i rrjetit të ujësjellësit në fshtatin Dovorani para futjes nën menagjimin e kompanisë	30,000	0	Ky projekt nuk ka filluar pasi që i njëjti është menduar të jetë me bashkëfinancim me Komunën. Komuna nuk ka filluar ne këtë drejtim dhe i njëjti fshat nuk është aktualisht brenda mbulimit te KRU-se me shërbime.
9	Rehabilitimi I gypit magjistrat Φ 110mm Malishevë - Mirushë Rr" Imer Krasniqi" Malishevë L=2,500 m	10,000	0	Punimet për këtë projekt kanë përfunduar, kanë mbetur edhe disa çështje të dokumenteve administrative që të kompletohen gjatë vitit 2023.
b	Rritja e infrastruktures			
1	Ndërtimi sisitemit "Guri i ZI"	20,000	0	Është menduar që të jetë bashkëfinancim me Komunën apo edhe Qeverinë. Përdërisa donacioni nuk është realizuar rrjedhimisht edhe KRU-ja nuk ka investuar.
2	Furnizimi me Uje te pijes per fshatrat e Rajonit te Hasit	15,200	15,200	Janë të realizuara por janë të shpërndara në disa pozicione.
3	Furnizimi me Ujë të pijes për fshatrat e Rajonit te Anadinisë	20,000	5,352	Figurojnë në dokumentacion se janë realizuar një pjesë e investimeve për hapjen e puseve për të furnizuar me ujë Mamushën. Megjithatë, KRU ka raportuar se testet e bëra nuk i plotëson kushtet për pijë sipas IKSHPK-

Monitorimi i Investimeve Kapitale të KRU "Hidroregjioni-Jugor" sh.a Prizren – Viti 2022

				së.
4	Ndërtimi i rezervuarit si dhe sistemi te furnizimit me ujë tek Pusi I Atit	1,000	0	Nuk është iniciuar ky projekt.
5	Vendosja e gypit Ø 160mm PE nga Stacioni I pompave Topllanica - Rruga e Reqanit dhe ndertimi i stacionit pompave	23,000	23,000	Është përfunduar projekti që ka qenë në bashkfinancim me Komunën e Suharekës, për të njëjtin do të jetë edhe faza e II-të në vitin 2023.
6	Vendosja e ujëmatësave ne shtepijak ne rrug Publike Per fshatrat Shkoz, Zhur, Vlashne, Kobaj dhe Atmaxhë	50,000	n/a	Është nis procedura ne 2022, është marr vendimi nga Komuna e PZ se krejt këtë investim do ta beje komuna.
8	Ndërtimi i DIGËS se Dragaqines- zgjerimii irrjetit-Baje dhe Lumnisht	15,000	0	Ky është projekt i madh nga Komuna, KRU-ja është me participim të vogël. Nuk ka zhvillim në këtë drejtim.
c Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës				
1	Rehabilitimi i pikës për trajtimin e ujit të pijes në Dragash	10,000	4,570	Ky projekt është përfunduar.
2				
d Rritja e jo-infrastrukturës				
1	Ndërtimi i rezervuarit të ujit në fshatin Studenqan	10,000	0	Ky projekt nuk ka filluar pasi që i njëjti është menduar të jetë me bashkëfinancim me Komunën. Komuna nuk ka filluar në këtë drejtim dhe i njëjti fshat nuk është aktualisht brenda mbulimit te KRU-së me shërbime.
2	Instalimi i Sistemit te Kontrollit SCADA ne nivel regjional dhe instalimi i ujëmatësve te prodhimit ne nivel regjional	50,000	0	Ky projekt nuk ka filluar pasi që i njëjti është menduar të jetë me bashkëfinancim. Vlera e donacionit është 340.000€.
3	Furnizim me pompa 55 kw ne S.P. Banje	12,000	0	Nuk është realizuar ngase janë bërë riparimet nga vet KRU-ja pa i tenderuar.
4	Furnizim me pompa 7.5 Kw në S.P. Banjë	10,000	0	Nuk është realizuar ngase janë bërë riparimet nga vet KRU-ja pa i tenderuar.
5	Krijimi I zonave te furnizimit dhe vendosjen e sistemit monitorues - Suhareke	10,000	5,369	Xhavit Sylja te Reqani, një lagje e re te Bajraktarët. Disa projekte të tjera ndërlihen me këtë projekt, sepse ky emërtim ka qene i gjeneralizuar.
6	Vendosja e ujëmatësve Zonal dhe krijimi I zonave te furnizimit	5,000	5,000	Është realizuar.
e Aktivitete biznesore				
1	Furnizimi me mjete pune (vetura, eskavator, kamioneta, cisterna) në nivel regjional.	90,000	90,000	Është realizuar në vlerën prej 50,000 €.
2	Trajnime për stafin e KRU "HRJ" Sh, A	10,000	0	Nuk janë ofruar sqarime plotësuese.
Investime tjera		0	299,481	

Tabela 4. Statusi i projekteve në shërbimet e ujërave të ndotura të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU		Statusi i projektit
a	Përtëritja e infrastrukturës			
1	Rehabilitimi i sistemit te kanalizimit ne zonën e vjetër te qytetit	20,000	4,247	Investime në rrjet të kanalizimit ka vetëm ne Suharekë ne njësitë tjera nuk ka. Sipas shënimeve të ofruara në Suharekë janë investuar 4,247.19 €.
2	Rehabilitimi dhe ndërtimi i kanalizimeve ne Banje	2,500	0	Mjetet janë ri-destinuar ne projekte tjera më prioritare për ujë të pijes. Ne Malishevë.
3	Rehabilitimi dhe ndërtimi i kanalizimeve ne Drenoce	2,500	0	Mjetet janë ri-destinuar ne projekte tjera më prioritare për ujë të pijes. Ne Malishevë
4	Rehabilitimi dhe ndërtimi i kanalizimeve ne Malisheve-Mirushe	3,000	0	Mjetet janë ri-destinuar ne projekte tjera më prioritare për ujë të pijes. Ne Malishevë
5	Rehabilitimi dhe ndërtimi i kanalizimeve ne Damanek-Bubel dhe Malishevë	37,000	0	Mjetet janë ri-destinuar ne projekte tjera më prioritare për ujë të pijes. Ne Malishevë
b	Rritja e infrastruktures			
1	Ndërtimi i Kolektorit ne anën e majte te rrjedhjes se lumbardhit	2,000	0	Është ende në proces dhe varet kryesisht nga donatorët Komuna ose Qeveria.
c	Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës			
1	Rregullimet nga ARRU	130,000	0	Për kanalizim projekt të veçante KRU-ja nuk ka bere. Komuna e Prizrenit te gjitha i ka realizuar me paratë e veta.
d	Rritja e jo-infrastrukturës			
e	Aktivitetet biznesore			
	Investime tjera	0	2,112	

5. Konkluzione

1. Prej burimeve të financimit nga KRU, në total KRU-ja ka planifikuar 778,200 € prej të cilave ka realizuar 600,422 €, apo shprehur në përqindje ka realizuar 77.16 % të investimeve.
2. Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU, ka planifikuar 46,591,715€, prej të cilave i ka realizuar 136,918€, apo shprehur në përqindje ka realizuar 0.29% të investimeve.
3. Emërtimi i projekteve në Biznes Plan Rregullatorë ka qenë i përgjithësuar e cila e bën të vështirë të përcillet projekti i tillë që është i shpërndarë në disa pozicione.
4. Prej listës së investimeve në tabelat e këtij raporti 19 projekte nuk janë realizuar sipas planifikimeve apo nuk janë inicuar të realizohen gjatë vitit 2022.
5. Projektet, të cilat, për shkaqe të ndryshme, nuk janë pranuar teknikisht, sipas 'Udhëzimeve të Kontabilitetit Rregullator', nuk mund të evidentohen në regjistrat kontabël. Kjo është arsyeja, që këto investime, të njohura si 'Investime në Vijim', nuk janë të përfshira, si të realizuara, gjë që, ul përqindjen e realizimit të investimeve kapitale nga burimet vetjake.
6. Në kategorinë e investimeve në infrastrukturën e ujërave të ndotura, me mjetet vetjake të financimit, KRU nuk ka bërë investime sipas planifikimeve.
7. Mos realizimi i investimeve kapitale ishte ndikuar nga vonesat në procedurat e prokurimit, problemet financiare, ndërrimeve në menaxhmentin e KRU-së etj.
8. Për shkak të mungesës së Planit të Menaxhimit të Aseteve, vërehet se KRU-ja nuk ka arritur të bëjë planifikim të mira sipas prioriteteve të projekteve të investimeve kapitale.
9. Përveç një projekti në Komunën e Suharekës, KRU-ja nuk ka realizuar investime në kategorinë e ujërave të ndotura. Realizimi i investimeve në kanalizim është vetëm 3 % në krahasim me planifikimin nga procesi tarifor për vitin 2023.

6. Rekomandime

1. Projektet e aprovuara nga ARRU, dhe të mos realizuara nga KRU, duhet të realizohen në vitet pasuese të procesit tarifor 2022-2024.
2. Me rastin e mos realizimit të investimeve kapitale, gjatë viteve vijuese, në procesin e ardhshëm tarifor 2025-2027, ARRU do të ndërmerr veprime rregulluese sipas Rregullores Nr.12/2020 për Përcaktimin e Tarifave për Shërbimet e Ujit në Kosovë.
3. KRU, ta dorëzojë në ARRU, deri më 30 nëntor 2023, listën e azhurnuar të investimeve kapitale për vitet 2023 dhe 2024 sipas rregullimeve të bëra nga ARRU në procesin tarifor 2022-2024.
4. KRU, të jetë e vëmendshme që për shkaqe të procedurave të prokurimit, problemeve financiare, ndërrimeve të fundit të menaxhmentit, që të angazhohet, që këto të mos ndikojnë në mos realizimin e investimeve kapitale.

5. KRU, të angazhohet më shumë në finalizimin e Planit të Menaxhimit të Aseteve, më së largu deri më 31 tetor 2023.
6. KRU, të bëj planifikim të saktë sipas nevojave prioritare, që shpijnë kah efienca më e mirë dhe zvogëlimi i humbjeve të ujit.
7. Emërtimi i projekteve të investimeve kapitale në BPRR të mos jetë i përgjithësuar por të jetë konciz e specifik dhe lehtë i monitorueshëm nga ARRU dhe palët tjera të interesit.

*Ky raport u punua nga:
Departamenti i Tarifave të ARRU
Gusht 2023*